

Burada Bülbül Ađlamıř

Yaz gelince, annem, bahçedeki yaşlı dut ağacının dalına salıncak kurardı. İlkyazla birlikte ağaç canlanır, yaprakları açılıp byrd. Yeşil yapraklar arasında beliren kk dutların olgunlaşması için bir iki ay daha beklemek gerekiyordu. Gr yapraklarıyla dut ağacının çevresi gölgelik olur, annem de sandalyesini, minderini o ağacın altına taşır, ben salıncakta sallanırken, o da elindeki işini yapardı. Arada bir, yapraklar arasında büyüyen dutları inceler, ne zaman olgunlaşacaklarını anlamaya çalışırdı. Bazen bir yaprak koparır daldan, bana verirdi onu. "Bak," derdi, "bu sabah, burada bülbül ağlamış!"

Heyecanla koşup alırdım annemin elinden o yaprağı! Çocukça bir merakla, bülbülün döktüğü gözyaşını görmek için can atardım. Damarlı yeşil yaprak üstünde, birbirine yapışık petek gözlerini andıran damlacıklara bakar, bakardım. Damlacığın içinde, ağlayan bülbülü görecekmişim gibi!

“Bülbül niye ağlar, anne?”

“Bir derdi olmalı!”

“Bülbül insan mı ki, derdi olsun?”

“Ne bileyim, oğlum? Herkesin kendince bir derdi, bir sorunu vardır. Bülbülün derdi de kendine göre. Bak şu evlere: Her çatının altında kim bilir ne sorunlar yaşıyor şimdi... Bacası tüten ocaklarda et mi pişer, dert mi pişer, bilinmez.”

Çevredeki evlere, çatılara, bacalara bakar; bacalardan tüten, annemin görüp de benim göremediğim dertleri görmeye çalışırdım.

Sonra annem kendi işine koyulur, ben de, dut dalında ağlayıp gözyaşları yaprak üstüne düşen bülbülü düşlerdim... Bahçemizdeki ağaçların dallarına konan kuşları gözetler, aralarında bülbül varsa, ağlayıp ağlamadığını görmek isterdim.

Evimizin arkasındaki o avuç içi kadar bahçede ne çok ağaç vardı... Elma, ceviz, kayısı, ayva, erik, kızılıcak, ark boyunca sıralanan söğütler, kavaklar, dişbudaklar... Yaşlı elma ağacı her bahar pembe çiçekler açar, gelgelim meyvesi ekşi ve kurtlu olurdu. Bir hayrını görmezdi elmalarının, yine de onu kestirmeye kıyamazdı babam.

Gökyüzüne doğru yükselen ceviz ağacının dallarında sincaplar oynayırdı; onlardan birini ele geçirmek için çıldırırdım! Ama ne mümkün? Annemden gizli, elime bir taş alır, ağacın çevresinde dört dönerdim, bir punda getirip savururdum taşı. Taş elimden fırlar fırlamaz, sincap ceviz dalları arasında gözden yiter, asla tutturamazdım.

Annem hayvanlara taş atmamı hoş karşılamazdı. “Yuvada bekleyen yavruları vardır; anneleri ölürse, onlar da açlıktan ölür!” diye uyarırdı beni.

Kızılıcak ağacı, sarı çiçeklerle donanırdı yaz başında. Sonra çiçeklerin içinden yeşil meyveler çıkardı. O yeşil meyvelerin olgunlaşıp kırmızıya dönüşmesi için üzerinden bütün bir yaz mevsimi geçirdi. Pembe çiçekler açan ayva ağacının meyveleri daha da geç olgunlaşırdı. Kahverengi tüylerin kapladığı ayvalar irileşinceye dek mevsimler döner, güz soğukları başlardı.

En erken büyüyenler kayısıyla erikti. Pembe, beyaz çiçeklerini döker dökmez, topluiğne başı gibi beliren meyveleri gün gün büyür, mayıs ayında çağlalarını yerdim. Ağaçların alt dallarını bir değnekle eğer, benekli kayısı, parlak erik çağlalarını adeta yolarcasına koparırdım.

Ağaçların altında dökülmüş yaprakları görünce, annem yine çağla kopardığımı anlar; meyvelerin olgunlaşmasını beklemek gerektiğini söylerdi: “Ağaçların da canı var, çocuğum!” derdi. “Dalını eğip kırarsan canı yazar, gelecek yıl meyve vermez!”

Çocukluk bu ya, annemin öğütlerini bir süre aklımda tutar, sonra yine şeytansı bir dürtüyle bu sözleri unutup çevremizdeki canlıları ele geçirmek için çabalardım. Bunu yaparken de, söylemeye dilim varmıyor ama, bazen onlara zarar verirdim!

Annemin, çevremizde, bizlerle birlikte yaşayan, hayatımıza canlılık katan ağaçları, hayvanları koruma konusunda titizlenmesinin ne kadar anlamlı olduğunu kavrayabilmek için, daha çok büyümem gerekiyormuş meğer...

Bahçemizin alt yanından büyük bir dere geçiyordu. Bahçenin toprakları birdenbire yara dönüşüyor; dereye doğru inen küçük bir uçurumu andırıyordu. O küçük uçurumun başında bir sıra dikenli, bodur çalığı andıran böğürtlenler yetişmişti kendiliğinden. Her yıl yeni sürgünlerle beslene beslene, kalın bir set oluşturmuştu böğürtlenler. Oraya yaklaşmak da, böğürtlen koparmaya kalkışmak da kesin olarak yasaktı! Hem dikenlere takılmak, hem de aşağıda derinliği belirsiz, suları bulanık dereye yuvarlanmak işten değildi.

Bir gün o, yaklaşılması yasak, dikenli ağaççıkların arasından bir kuşun hızla çıkıp uçtuğunu fark ettim! Çalılıktan çıkmasıyla uçup gitmesi bir olmuştu. Yine de rengârenk tüyleriyle, o güne dek gördüğüm kuşların hiçbirine benzemediğini anlamakta gecikmedim. Küçük, avucumun içine sığacak kadar küçük bir şeydi. Ama parlak ve renkli tüyleriyle bir alev topuydu sanki!

Birden onu yakalama, avuçlarıma alma, tüyelerini sevme isteğiyle yanıp tutuşmaya başladım! Benim olmalıydı o masal kuşu! Belki de, annemin bülbül dediği kuştı bu. Ah, evet, o kuştı! Gün ağarırken gelip de dut yaprağına gözyaşlarını döken...

O gün bahçede kendi başımaydım. Keşke annem de orda olsaydı; onun varlığı, içimde beliren ele geçirme, sahip olma tutkusunu engelledi kuşkusuz.

Sık böğürtlen dallarının birbirine sarılarak set oluşturduğu yere iyice yaklaştım. Çalılığın içlerini araştırmaya koyuldum. Dikenlere takılma, dereye yuvarlanma olasılığı umurumda bile değildi. O an tek istediğim, o büyümlü kuşu ele geçirmektir!

Çalılığın içindeki yuvanın yerini belirlersem, oturur, onun yuvaya dönmesini beklerdim. Gelince de, nasıl olsa yakalamamanın bir yolunu bulurdum.

Çok geçmeden, kurumuş dikenli dalların rengindeki kuş yuvasının yerini keşfettim! Çünkü, küçük bir yarımküreyi andıran, saman çöpleriyle, ot saplarıyla örülmüş yuvanın içinde iki tane kuş yavrusu vardı. Yavrucuklar hiç durmaksızın cik cik sesler çıkarıyor, yerlerini belli ediyorlardı.

Bugün bunları anlatırken hâlâ içim sızlıyor...

O, el ayak değmeyen, küçük uçurumun başındaki dikenli dalların arasını güvenli bulmuş olmalı ki, gelip oraya yuva kurmuştu kuşçağız!

Gürültülü ayak seslerimi işiten yavrucuklar kuşkusuz korku içinde çığlık atıyor, annelerini yardıma çağırıyor...

yorlardı! Ama ben bu yardım çığlıklarını, kuş civıltısı sanıyordum; ne kötü!

Yuvanın içindeki minik bedenleri henüz tüylenmişti. Havaya dikilen başları minicik, tırnak ucu kadar gagaları sapsarıydı. Hiç durmadan ötüyorlardı. Neredeyse göz göze bakışıyorduk yavrucuklarla. Ben onlara yaklaştıkça cik cik sesleri daha da artıyordu.

Önce dikenli dallar arasından kolumu uzattım yuvaya doğru. Bir karış daha ötede kalıyordu. Yavrucuklar can korkusu içinde hem bağılıyor, hem de birbirlerine sokuluyorlardı.

Bu arada, nerde var nerde yok, anne kuş da ortaya çıktı. Belki yavrularının sesini işitmiş, ölümü göze alıp onların yardımına koşmuştu. Belki de minik kuşların sarı ağızlarından içeri atacağı bir böcek, bir sinek bulup getirmişti.

Anne kuş, yavrularının tehlike altında olduğunu görünce büyük bir telaşa kapılmış, tehlikeyi, yani beni, oradan uzaklaştırmak için başımın üstünden hızla geçiyor, beni gagalayarak korkutmaya çalışıyordu. Bazen yakınlardaki bir dala konup soluklanıyor, oradan beni gözetliyordu. Ben yuvadaki yavrulara doğru kolumu uzatınca, yine büyük bir korkuyla başımın üstünde hızlı turlar atıyor, bir yandan da çığlık gibi sesler çıkarıyordu.

Yavruları tehlikeye düşmüş bir annenin yüreğinden kopan çığlıkları, bir anneden başka kim anlayabilir ki? Yazık ki o an, annemin zaman zaman yinelediği öğütler aklıma bile gelmiyordu.

Anne kuşu ele geçirmeye çalışmaktansa, yuvada hazır bekleyen yavruları ele geçirir, onları besler, büyütürüm diye düşünmeye başlamıştım. Aptalca bir düşünceydi işte. Bir yavruyu annesiz büyütme mümkün müydü? Bunu bilmiyor, düşünemiyordum...

Çalılığa iyice yaklaşım bedenimle biraz ittim. Dikenli dalların arasına girip çıkan ellerim çizilmiş, yol yol kanıyordu, ama buna da aldırıyordum. Anne kuş daha sık korku çığlıkları atarak başımın üstünde çırpınmaya başlamıştı şimdi.

Benimse tek korkum, çalılığa fazla yüklenip dereye yuvarlanmaktı. Bedenimi fazla eğmeden çalılıkların arasından yine uzandım; elim yuvaya değdi degecek...

Ayağım kaymasın diye olduğum yere, adeta ayaklarımınla tutunmaya çalışıyorum...

Omzumu milim milim eğip, elimi değıdirdim yuvaya; yuva yerinden oynadı!

Anne kuşla yavrularının çığlıklarını artık duymuyordum bile.

Tuttum, tutuyorum derken, yuva birden ters döndü!

Yavrular aşağıya yuvarlandı! Kurşun gibi hızlı bir dalış yaparak, yuvarlanan yavrulardan birini kaptı anne kuş, onu hemen karşı kıyadaki otların üstüne bırakıp, öteki yavruyu kurtarmak için harekete geçmişti. Ne yazık ki, göz açıp kapayıncaya dek, ikinci yavru dereye yuvarlanmıştı!

Bütün hevesim kursağımda kalmış, içimde şişip büyüyen istek, balon gibi sönmüştü...